

РЕШЕНИЕ

№ 3883

гр. София, 10.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 13.05.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Татяна Жилова

**ЧЛЕНОВЕ: Анета Юргакиева
Мая Сукнарова**

при участието на секретаря Розалия Радева и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **1440** по описа за **2022** година докладвано от съдия Мая Сукнарова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано е по касационна жалба на Застрахователно дружество [фирма], подадена чрез упълномощения представител адвокат М. Г., срещу решение от 12.01.2022 г., постановено по административнонаказателно дело № 9430/2021 г. от Софийския районен съд 13-ти състав. С него е потвърдено наказателно постановление /НП/ № Р-10-481/11.06.2021 г., издадено от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор /КФН/, с което на касатора на основание чл.647, ал.2 вр. чл.644, ал.2, предл.2 вр. ал.1, т.2 от Кодекса за застраховането /КЗ/ е наложена имуществена санкция в размер на 2 500 лева за нарушение по чл.108, ал.1 от КЗ.

С касационната жалба се твърди, че обжалваното решение е незаконосъобразно като постановено при неправилно тълкуване на материалния закон и допуснати съществени процесуални нарушения. Иска се отмяната му и произнасяне по същество, при което да бъде изцяло отменено оспореното наказателно постановление, а алтернативно - да се измени размерът на наложената имуществена санкция, като нарушението се преквалифицира по основния състав.

Ответникът – Комисията за финансов надзор чрез процесуалния си представител юрк. Г. в открито съдебно заседание и в представени в същото писмени бележки изразява

становище за неоснователност на касационната жалба. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

Настоящият касационен състав на Административен съд – София град, намира касационната жалба като подадена от надлежна страна и в срока по чл.211, ал.1 от АПК за процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

С обжалваното решение въззивният съд е потвърдил НП № Р-10-481/11.06.2021 г., издадено от заместник-председателя на КФН, с което на ЗД [фирма] за нарушение по чл.108, ал.1 от КЗ на основание чл.647, ал.2 вр. чл.644, ал.2, предл.2 вр. ал.1, т.2 от КЗ е наложена имуществена санкция в размер на 2500 лева. За да постанови този резултат, съдът е приел от фактическа страна следното:

На 14.01.2021 г. пред ЗД [фирма] от И. М. И. е предявена претенция под № [ЕГН] за изплащане на застрахователно обезщетение на основание сключен договор за застраховка „Гражданска отговорност“ по повод настъпило застрахователно събитие – увреждане на лек автомобил „Т. П.“ с рег. [рег.номер на МПС]. При завеждане на претенцията пред застрахователя са представени документи за определяне на основанието и размера на застрахователното обезщетение. След тази дата от страна на застрахователното дружество не били изисквани допълнителни доказателства.

На 22.04.2021 г. И. подал жалба пред КФН срещу [фирма] по повод забавено произнасяне по заявената претенция за изплащане на застрахователно обезщетение.

С платежно нареждане от 23.04.2021 г. на И. И. било изплатено застрахователно обезщетение в размер на 167,56 лв.

По повод заведената жалба, по случая е извършена документна проверка, при която от застрахователя са изискани застрахователната преписка и всички свързани с нея документи. Въз основа на констатираните при проверката обстоятелства от В. Ш. на длъжност „старши експерт“ в Отдел „Правоприлагане“, Дирекция „застрахователен надзор“, Управление „застрахователен надзор“ при КФН, разпитан в производството пред СРС в качеството му на свидетел, бил съставен акт за установяване на административно нарушение /АУАН/. Въз основа на АУАН е издадено и обжалваното НП.

С обжалваното наказателно постановление КФН е приела, че по силата на чл.108, ал.1 от КЗ за застрахователя е възникнало задължение в срок до 15 работни дни, считано от представянето на всички доказателства по чл.106 от КЗ, да се произнесе по заведената претенция, като определи и изплати обезщетение или мотивирано откаже плащане. В случая този срок започнал да тече от 14.01.2021 г., когато ползвателят на застрахователни услуги предявил претенцията си, поради което срокът за произнасяне изтекъл на 04.02.2021 г. Застрахователното дружество се е произнесло по претенцията на 23.04.2021 г., като е превело застрахователно обезщетение.

При така установеното от фактическа страна, от правна страна съдът е приел, че жалбоподателят е осъществил състава на визираното в разпоредбата на чл.108, ал.1 от КЗ нарушение, което било достатъчно ясно описано и правилно квалифицирано. За неоснователно съдът е приел възражението за неправилна квалификация на нарушението и приложение на разпоредбата на чл.496 от КЗ. Приел е, че не е налице твърдяното противоречие между посочената разпоредба и чл.108, ал.1 от КЗ, доколкото съотношението между тях било нормативно определено от чл.108, ал.3 от

кодекса, който урежда приложимостта на срока по чл.496, ал.1 от КЗ в случаите на застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите, когато не са представени всички доказателства по чл.106 от КЗ. Според съда не били налице предпоставките за приложение на чл.28 от ЗАНН, тъй като нарушението разкривало типичната степен на обществена опасност за нарушенията от този вид. При преценката си съдът е отчетел характера и вида на засегнатите обществени отношения, както и че периодът на забава при произнасяне по претенцията значително надхвърлял срока по чл.108, ал.1 от КЗ. Отчетел е също, че нарушението е повторно извършено, а именно в рамките на едногодишния срок от влизане в сила на НП № Р-10-12/02.01.2020 г. /влязло в сила на 12.12.2020 г./, с което на застрахователното дружество е наложена имуществена санкция за същото по вид нарушение.

Обжалваното решение е правилно.

Обоснован и съответстващ на доказателствата по делото е изводът на съда за извършено от застрахователното дружество нарушение по чл.108, ал.1 от КЗ. Съгласно този текст, застрахователят е длъжен да се произнесе по застрахователната претенция в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл.106, като: 1. определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или 2. мотивирано откаже плащането.

В настоящия случай е безспорно установено, че застрахователната претенция е заведена от застрахователя на 14.01.2021 г., като към заявлението са приложени доказателства за основанието и размера ѝ, както и че от страна ЗД [фирма] не са изисквани допълнителни доказателства. Именно поради това, както правилно са приели административнонаказващият орган и въззивният съд, е приложим срокът за произнасяне до 15 работни дни, предвиден в чл.108, ал.1 от КЗ, който срок е изтекъл на 04.02.2021 г. Това означава, че на 05.02.2021 г. застрахователят е осъществил състава на нарушението по чл.108, ал.1 от КЗ. Дружеството се е произнесло по претенцията едва на 23.04.2021г., като е превело застрахователното обезщетение по банков път.

В тази връзка неоснователно се явява възражението в касационната жалба относно правната квалификация на нарушението в АУАН и НП. Отношението на чл.496, ал.1 към чл.108, ал.1 от КЗ като на специална към обща норма, на което се позовава касаторът, би било налице, в случай че те уреждат по различен начин идентични хипотези. Тогава би се проявило и дерогиращото действие на специалната норма. Между чл.108, ал.1 от КЗ, приложима към сроковете за произнасяне по всички застрахователни претенции, и чл.496, ал.1 от КЗ, не е налице противоречие.

Разпоредбата на чл.108, ал.1 от КЗ предвижда срок за произнасяне на застрахователя по претенции по застраховки по раздел I от приложение № 1 или по т. 1 – 3, 8 – 10 и 13 – 18, раздел II, буква „А” от приложение № 1, които не са застраховки на големи рискове. Застраховката „Гражданска отговорност”, свързана с притежаването и използването на моторно превозно средство, е посочена в приложение № 1, раздел II, буква „А”, т.10, и тъй като не е за големи рискове, попада в приложното поле на чл.108, ал.1 от КЗ, т.е. и за този вид застраховка важи регламентираният 15-дневен срок, изчислен в работни дни, за произнасяне по заявената претенция. Същевременно нормата на чл.496, ал.1 от КЗ постановява, че срокът за окончателното произнасяне по такива претенции не може да е по-дълъг от 3 месеца от предявяването им по реда на чл.380 от КЗ пред застрахователя, сключил застраховката „Гражданска отговорност” на автомобилистите, или неговия представител. Както правилно е приел и въззивният

съд, съотношението между двата срока е нормативно уредено с чл.108, ал.3 от КЗ, съгласно който в случаите на застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, когато не са представени всички доказателства по чл.106 от КЗ, се прилага срокът по чл.496, ал.1 от КЗ. Видно е, че всеки един от тези два срока има самостоятелно приложно поле, тъй като се прилага за различни хипотези. Следователно чл.108, ал.1 и чл.496, ал.1 от КЗ не са в колизия, която да трябва да се преодолява с признаване на надделяващ приоритет на втората разпоредба като специална по отношение на първата като обща.

Правилно е и приетото, че нарушението е повторно извършено. Според §1, т.51 от ДР на КЗ „повторно“ е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизане в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за същия вид нарушение. По преписката е приложено НП № Р-10-12/02.01.2020 г., влязло в сила на 12.12.2020 г., с което на същия застраховател е наложена имуществена санкция за нарушение на чл.108, ал.1 от КЗ. Процесното нарушение е извършено на 05.02.2021 г., т.е. в рамките на едногодишния срок, поради което безспорно се явява „повторно“. Настоящият състав напълно споделя изводите на въззивния съд, че повторността има значение при определяне на вида и размера на наказанието, без да е част от фактическата обстановка, при която е извършено нарушението. Данни за повторност не са отразени в АУАН, тъй като сред реквизитите му по чл.42 от ЗАНН няма такива за определяне на вида и размера на наказанието. Повторността е елемент от индивидуализацията на наказанието, поради което „въвеждането“ ѝ за първи път в НП не представлява съществено процесуално нарушение.

Правилно въззивният съд е приел, че не са налице основания за редуциране на размера на имуществената санкция. Последната е определена в размер, близък до минималния, като е отчетен почти 3-месечният период на забава при изплащане на застрахователното обезщетение.

Не са налице основания нарушението да се квалифицира като маловажен случай. В случая се касае за формално нарушение, на просто извършване, поради което са неотнормирани доводите, че от нарушението не са настъпили общественоопасни последици. В обжалваното решение подробно е обсъден въпросът за маловажността на нарушението, акцентирано е върху значимостта на обществените отношения в сферата на застраховането, както и че нормата на чл.108, ал.1 от КЗ се явява гаранция за защита на интересите на потребителите чрез осигуряване на своевременно и ефективно произнасяне по застрахователните претенции. В заключение въззивният съд е извел законосъобразен извод, че е изключена приложимостта на чл.28 от ЗАНН. По изложените съображения обжалваното решение като правилно следва да бъде оставено в сила.

Предвид изхода на спора и на основание чл.63д, ал.1 и 4 от ЗАНН, основателна се явява претенцията на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение в размер на 80 лв., определено на основание чл.37 от ЗПП вр. чл.27е от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от горното и на основание чл.221, ал.2, предл. първо от АПК във вр. с чл.63в от ЗАНН, Административен съд – София град, 14-ти касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение от 12.01.2022 г., постановено по н.а.х.д. № 9430/2021 г. от

Софийски районен съд, тринадесети състав.

ОСЪЖДА Застрахователно дружество [фирма], с ЕИК[ЕИК], с адрес на управление в [населено място], [улица], да заплати на Комисията за финансов надзор разности за юрисконсултско възнаграждение в размер на 80 /осемдесет/ лева.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: